

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ : ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ / Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 06/03/2021

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1. Σχολικό βιβλίο σελίδα: 135
- A2. Σχολικό βιβλίο σελίδα: 140
- A3. α. Σχολικό βιβλίο σελίδα: 128
β. Σχολικό βιβλίο σελίδα: 143
γ. Σχολικό βιβλίο σελίδα: 156
- A4. α. **Λάθος**, αιτιολόγηση: σχολικό βιβλίο σελίδα: 134
β. **Σωστό**, αιτιολόγηση: σχολικό βιβλίο σελίδα: 156
- A5. α. Σ, β. Λ, γ. Λ.

ΘΕΜΑ Β

B1. Για $x > 0$, $f'(x) = \left(\kappa \ln x + \frac{2}{x} \right)' = \frac{\kappa}{x} - \frac{2}{x^2}$, $x_0 = 1$ εσωτερικό του $(0, +\infty)$, άρα από

$$\text{θεώρημα Fermat: } f'(1) = 0 \Rightarrow \frac{\kappa}{1} - \frac{2}{1^2} = 0 \Rightarrow \kappa = 2.$$

B2. $f'(x) = \frac{2}{x} - \frac{2}{x^2}$, είναι $f'(x) = 0 \Rightarrow \frac{2}{x} - \frac{2}{x^2} = 0 \Rightarrow x = 1$.

Ο πίνακας προσήμου της f' και μεταβολών της f είναι:

x	0	1	$+\infty$	
$f'(x)$		-	0	+
$f(x)$		↘	↗	

Η f είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$, οπότε από τον παραπάνω πίνακα έχουμε:

f γνησίως φθίνουσα στο $(0, 1]$ και γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$.

$$\mathbf{B3.} \quad f''(x) = \left(\frac{2}{x} - \frac{2}{x^2} \right)' = -\frac{2}{x^2} + \frac{4}{x^3}, \quad f''(x) = 0 \Rightarrow -\frac{2}{x^2} + \frac{4}{x^3} = 0 \Rightarrow \frac{2-x}{x^3} = 0 \Rightarrow x = 2$$

Ο πίνακας προσήμου της f'' και μεταβολών της f' είναι:

x	0	2	$+\infty$	
$f''(x)$		+	0	-
$f'(x)$		$\nearrow$		$\searrow$

Η f είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$, οπότε από τον παραπάνω πίνακα έχουμε:

f' γνησίως αύξουσα στο $(0, 2]$ και γνησίως φθίνουσα στο $[2, +\infty)$.

Άρα η f είναι κυρτή στο $(0, 2]$ και κοίλη στο $[2, +\infty)$, οπότε παρουσιάζει καμπή στο $x = 2$, δηλαδή το σημείο $A(2, 2\ln 2 + 1)$ είναι το σημείο καμπής της γραφικής παράστασης της f .

$$\mathbf{B4.} \quad \alpha. \quad f(x) = 2\ln x + \frac{2}{x} \Rightarrow \frac{f(x)}{x} = \frac{2\ln x}{x} + \frac{2}{x^2}, \quad \text{όπου} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2\ln x}{x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty} \right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{x} = 0$$

$$\text{και} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{x^2} = 0, \quad \text{οπότε} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} (g(x) - 2x) = 0.$$

Επομένως η ευθεία $y = 2x$ είναι η πλάγια ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης g στο $+\infty$.

$\beta.$ Η ευθεία $y = f(2) + f'(2)(x-2)$ είναι η εφαπτομένη της γραφικής

της παράστασης της συνάρτησης f στο σημείο $A(2, f(2))$ και η f είναι κοίλη

στο $[2, +\infty)$, άρα θα ισχύει: $f(x) < y \Rightarrow f(x) < f(2) + f'(2)(x-2)$, για κάθε $x > 2$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. $2(f(x)-x) \leq f(-3)+f(3), (1).$

Για $x=-3$ η (1) γίνεται: $2(f(-3)+3) \leq f(-3)+f(3) \Rightarrow f(3)-f(-3) \geq 6 (2).$

Για $x=3$ η (1) γίνεται: $2(f(3)-3) \leq f(-3)+f(3) \Rightarrow f(3)-f(-3) \leq 6, (3).$

Από (2), (3) παίρνουμε $f(3)-f(-3)=6.$

Γ2. Η f είναι συνεχής στα διαστήματα $[-3, 0]$ και $[0, 3]$ αφού είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$. Ακόμη η f είναι παραγωγίσιμη στα διαστήματα $(-3, 0)$ και $(0, 3)$ αφού είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$. Άρα από Θ.Μ.Τ. υπάρχουν:

$\rho_1 \in (-3, 0)$ και $\rho_2 \in (0, 3)$ τέτοια, ώστε: $f'(\rho_1) = \frac{f(0)-f(-3)}{3}$ και

$f'(\rho_2) = \frac{f(3)-f(0)}{3}$, συνεπώς $f'(\rho_1) + f'(\rho_2) = \frac{f(0)-f(-3)}{3} + \frac{f(3)-f(0)}{3} =$

$\frac{f(3)-f(-3)}{3} \stackrel{\Gamma 1}{=} \frac{6}{3} = 2.$

Γ3. α. $2(f(x)-x) \leq f(-3)+f(3)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, άρα

$2f(x)-2x-f(-3)-f(3) \leq 0, (1)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}.$

Θεωρούμε $h(x) = 2f(x)-2x-f(-3)-f(3)$, $x \in \mathbb{R}.$

Είναι $h(-3) = 2f(-3)+6-f(-3)-f(3) = 0$ και $h(3) = 2f(3)-6-f(-3)-f(3) = 0.$

Άρα η (1) γίνεται $h(x) \leq h(-3)$ και $h(x) \leq h(3)$, δηλαδή η h παρουσιάζει

μέγιστο το 0 για $x=-3$ και για $x=3$. Η h είναι παραγωγίσιμη,

οπότε από θεώρημα Fermat θα ισχύουν: $h'(-3) = 0$ και $h'(3) = 0.$

Όμως $h'(x) = 2f'(x)-2$, άρα $2f'(-3)-2 = 0 \Rightarrow f'(-3) = 1$

και $2f'(3)-2 = 0 \Rightarrow f'(3) = 1.$

β. Η f' είναι συνεχής στο διάστημα $[-3, 3]$ αφού η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη

στο $\mathbb{R}$. Ακόμη η f' είναι παραγωγίσιμη στο διάστημα $(-3, 3)$ αφού η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$. Επίσης ισχύει $f'(-3) = 1 = f'(3)$,

επομένως από θεώρημα Rolle υπάρχει $\rho \in (-3, 3)$ τέτοιο, ώστε $f''(\rho) = 0$.

Γ4. Είναι $f(x) = f(-x) + g(x) \Rightarrow f(x) - f(-x) - g(x) = 0$.

Θεωρούμε $G(x) = f(x) - f(-x) - g(x)$, $x \in [-3, 3]$. Αρκεί να δείξουμε ότι υπάρχει

$\xi \in (-3, 3)$ τέτοιο, ώστε $G(\xi) = 0$. Η G είναι συνεχής στο διάστημα $[-3, 3]$ αφού

η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη και η g είναι συνεχής.

Ακόμη $G(-3) = f(-3) - f(3) - g(-3) = -6 - g(-3) < 0$, αφού

$0 \leq g(-3) \leq 5 \Rightarrow -5 \leq -g(-3) \leq 0$ και $G(3) = f(3) - f(-3) - g(3) = 6 - g(3) > 0$

αφού $0 \leq g(3) \leq 5$. Άρα από θεώρημα Bolzano υπάρχει ένα τουλάχιστον

$\xi \in (-3, 3)$ τέτοιο, ώστε $G(\xi) = 0$.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. $F'(x) + 1 = 0$, για κάθε $x > 1$, άρα $(F(x) + x)' = 0$ και η $F(x) + x$ είναι συνεχής,

επομένως $F(x) + x = c$, $c \in \mathbb{R}$. Είναι $F(x) = \ln x (f(x) - 2e)$, άρα $\ln x (f(x) - 2e) = c - x$ με

$f(e) = e$, οπότε $\ln e (f(e) - 2e) = c - e \Rightarrow c = 0$. Άρα $\ln x (f(x) - 2e) = -x \Rightarrow$

$$f(x) = 2e - \frac{x}{\ln x}, \quad x > 1.$$

Δ2. i. $f(x) = 2e - \frac{x}{\ln x}$, $x > 1$, άρα $f'(x) = \left(2e - \frac{x}{\ln x} \right)' = \frac{1 - \ln x}{\ln^2 x}$. Είναι $f'(x) = 0 \Rightarrow$

$\frac{1 - \ln x}{\ln^2 x} = 0 \Rightarrow x = e$. Ο πίνακας προσήμου της f' και μεταβολών της f είναι:

x	1	e	$+\infty$	
$f'(x)$		+	0	-
$f(x)$			Μέγ.	

Η f είναι συνεχής στο $(1, +\infty)$, οπότε από τον παραπάνω πίνακα έχουμε:

f γνησίως αύξουσα στο $(1, e]$ και γνησίως φθίνουσα στο $[e, +\infty)$.

Η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο στο $x = e$ το $f(e) = e$.

Αν $A_1 = (1, e]$, τότε $f(A_1) = \left(\lim_{x \rightarrow 1} f(x), f(e) \right] = (-\infty, e]$,

αφού f γνησίως αύξουσα και συνεχής στο $(1, e]$, ενώ:

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \left(2e - \frac{x}{\ln x} \right) = 2e - \infty = -\infty, \text{ επειδή } \lim_{x \rightarrow 1} \left(-\frac{x}{\ln x} \right) = -1(+\infty) = -\infty \text{ και } f(e) = e.$$

Αν $A_2 = (e, +\infty)$, τότε $f(A_2) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), f(e) \right) = (-\infty, e)$,

αφού f γνησίως φθίνουσα και συνεχής στο $(e, +\infty)$, ενώ:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(2e - \frac{x}{\ln x} \right) = -\infty, \text{ επειδή } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x}{\ln x} \right) \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty} \right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} x = +\infty \text{ και } f(e) = e.$$

Επομένως το σύνολο τιμών της f , είναι το $f(A_1) \cup f(A_2) = (-\infty, e]$.

ii. Αν $0 < \kappa < e$, τότε $\kappa \in f(A_1)$ και $\kappa \in f(A_2)$ άρα η εξίσωση $f(x) = \kappa$, έχει δύο

ρίζες, μία στο A_1 και μία στο A_2 αφού η f είναι γνησίως μονότονη στα A_1, A_2 .

Αν $\kappa > e$, τότε $\kappa \notin f(A_1)$ και $\kappa \notin f(A_2)$ άρα η εξίσωση $f(x) = \kappa$, δεν έχει ρίζες στο $(1, +\infty)$.

Αν $\kappa = e$, τότε $\kappa \in f(A_1)$ και $\kappa \notin f(A_2)$ άρα η εξίσωση $f(x) = \kappa$, έχει μία

ρίζα στο A_1 την $x = e$.

$$G'(x) = 2e - f(x), \quad x > 1.$$

Δ3. Η G είναι συνεχής στο διάστημα $[x, x+1]$ αφού είναι

παραγωγίσιμη για $x > 1$. Ακόμη η G είναι παραγωγίσιμη στο διάστημα $(x, x+1)$

άρα από Θ.Μ.Τ. υπάρχει $x_0 \in (x, x+1)$ τέτοιο, ώστε: $G'(x_0) = \frac{G(x+1) - G(x)}{x+1 - x}$, (1)

$$G'(x) = 2e - f(x) = \frac{x}{\ln x}, \text{ με } G''(x) = \left(\frac{x}{\ln x} \right)' = \frac{\ln x - 1}{\ln^2 x} > 0, \text{ για } x > e.$$

Άρα η $G'(x)$ είναι γνησίως αύξουσα για κάθε $x > e$.

$x_0 \in (x, x+1)$, άρα $x < x_0 < x+1$, οπότε $G'(x) < G'(x_0) < G'(x+1) \stackrel{(1)}{\Rightarrow}$

$$\frac{x}{\ln x} < G(x+1) - G(x) < \frac{x+1}{\ln(x+1)}, \text{ για κάθε } x > e.$$

Δ4. α. $\frac{x}{\ln x} < G(x+1) - G(x) < \frac{x+1}{\ln(x+1)} \Rightarrow \frac{1}{\ln x} < \frac{G(x+1) - G(x)}{x} < \frac{x+1}{x \ln(x+1)}$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{\ln x} = 0, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x+1}{x \ln(x+1)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x+1}{x} \cdot \frac{1}{\ln(x+1)} = 1 \cdot 0 = 0, \text{ άρα από κριτήριο}$$

παρεμβολής θα ισχύει: $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{G(x+1) - G(x)}{x} = 0.$

β. $\lim_{x \rightarrow 2021} \frac{G'(x-2021+e) - G'(e)}{x-2021} \stackrel{x-2021=u}{=} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{G'(u+e) - G'(e)}{u} = G''(e) = 0,$

αφού για $x > 1$: $G''(x) = \frac{\ln x - 1}{\ln^2 x}$, που για $x = e$ δίνει $G''(e) = 0.$